

Leta Nu Sin Mwet HEBREW

Tukakinyen Leta Nu Sin Mwet HEBREW

Leta se nu sin mwet Hebrew inge tuh simla nu sin sie un mwet Christian su yokyokelik alein nu selos, pwanang oasr sensen mu elos ac fuhleak lulalfongi lalos. Mwet se ma simusla leta se inge tuh srike in akkeyalos ke lulalfongi lalos, ke ma inge el fahkak lah Jesus Christ pa fahkak safla ke luman God, ac el mukena pa fahkulak pwaye. El akkalemye ma inge ke sripa yohk tolu: (1) Jesus el Wen nutin God nwe tok, su lotela akosten pwaye nu sin Papa ke mwe keok su el keok kac. Ke el pa Wen nutin God uh, el fulat liki mwet palu nukewa in Wuleang Matu, ac el fulat liki lipufan, ac oayapa Moses sifacna. (2) God El sifacna fahk mu Jesus el Mwet Tol Fulat se nwe tok, ac el fulat liki mwet tol nukewa in Wuleang Matu uh. (3) Ke sripen Jesus, sie mwet lulalfongi el ac moliyukla liki ma koluk ac sangeng ac misa. Oayapa ke sripen Jesus pa Mwet Tol Fulat, el pa ase molela pwaye. Ouiya nukewa ma mwet Hebrew elos oru in alu lalos oemeet me, ke elos kisakin kosro ac oru pac lumah saya, ma inge oana sie lemlem nu ke mwe kisa pwaye, su pa akpwayeyuk ke Jesus Christ.

Mwet sim se inge el akesmakinye mwet inge ke ouiyen lulalfongi lun mwet matu pwengpeng lalos, su ma srumunyuk ke sramsram matu lun mwet Israel (pa ke chapter 11), na el kwafe selos

tuh elos in fahsr tukun mwe srikasrak wo lun mwet meet ah. Ke chapter 12, el kwafe pac selos tuh elos in oaru na nu ke safla. Elos in ngetang suiya Jesus, ac in muteng ke kutena mwe keok ac mwe kalya su ac fah sonolos. Ke saflaiyen leta se inge, oasr kas in kasru, oayapa kas in sensenkakin.

Takla Lun Koanon Leta Se Inge

Kas in ikasla: Christ pa fahkak na pwaye luman God 1:1-3
 Christ el fulat liki lipufan 1:4—2:18
 Christ el fulat lukel Moses ac Joshua 3:1—4:13
 Christ el fulat liki mwet tol nukewa 4:14—7:28
 Wuleang lun Christ wo liki wuleang meet ah 8:1—9:22
 Mwe kisa lun Christ saok liki mwe kisa meet ah 9:23—10:39
 Yohk sripen lulalfongi 11:1—12:29
 Akinsewowoye God 13:1-19
 Pre in kaliya 13:20-21
 Kas safla 13:22-25

Kas Lun God Sin Wen Natul

¹ In pacl meet ah, God El kaskas nu sin mwet matu lasr pacl na pus, ac in ouiya pus sin mwet palu,

² a in len safla inge, El kaskas nu sesr sin Wen natul. God El orala kusrao ac faclu kacl, ac God El sulella tuh ma nukewa in ma lal ke safla uh

³ Wen el kalmeak kalem wolana lun God, ac lumahl oapana luman God, ac el sruokya faclu ac kusrao ke ku lun kas lal. Tukun el oakiya tari inkanek in nunak munas ke ma koluk lun mwet

uh, el muta inkusrao ke lapo layot sin God, su Kulana.

Fulatlana Lun Wen Nutin God

⁴ Akfulatyeyuk Wen liki lipufan uh, oana ke ine se ma God El sang nu sel fulat liki inelos.

⁵ Tuh God El tiana fahk nu sin kutena lipufan, “Kom Wen nutik;

Misenge nga Papa lac tomom.”

Oayapa God El tiana fahk ke kutena lipufan,

“Nga ac fah Papa tumal,

Ac el ac fah Wen nutik.”

⁶ A ke God El akola in supwama Wounse se natul nu faclu, El tuh fahk,

“Lipufan lun God nukewa enenu in alu nu sel.”

⁷ A God El fahk ke lipufan uh,

“God El orala lipufan lal in oana eng uh,

Ac mwet kulansap lal in oana firir in e uh.”

⁸ Tusruktu God El fahk ke Wen:

“Tokosrai lom, O God, ac fah oan nwe tok ma pahtpat!

Kom leum fin mwet lom ke nununku suwohs.

⁹ Kom lungse ma suwohs, ac srunga ma sesuwos.

Pa inge sripa se God, aok God lom, El tuh sulekomla

Ac sot nu sum in sewowo ac sunak arulana yohk liki

Kutena mwet su wi kom.”

¹⁰ El oayapa fahk,

“Kom, Leum God, ke mutawauk kom orala faclu, Ac ke poum sifacna, kom orala kusrao.

¹¹ Ma inge ac fah wanginla, a kom ac mutana;

Ma inge nukewa ac kulawi oana nuknuk uh.

¹² Kom ac fah lumwani oana sie nuknuk lik,

Ac elos ac fah ayaolla oana nuknuk uh.
 A kom nuna oaya ah na,
 Ac moul lom wangin saflaiya.”
¹³ God El tiana fahk nu sin kutena sin lipufan lal:
 “Muta lapo layot sik
 Nwe ke na nga faliya mwet lokoalok lom
 In ma loangeyen niom.”
¹⁴ Na fin ouinge, mea orekma lun lipufan uh?
 Elos ngun su kulansupu God, ac El supwalosme
 elos in tuh kasrelos su ac eis molela.

2

Molela Na Yohk

¹ Pa inge sripa se sis kut in sruokya na ku ma pwaye su kut lohng tari kac, tuh kut fah tia tuhla.

² Kas su tuh itukyang nu sin mwet matu lasr sin lipufan uh kas na pwaye, ac kutena mwet su tia fahsr kac ku tia akos uh, ac fah eis kaiyuk ma fal nu sel.

³ Na kut ac kaing fuka kut fin tia lohang nu ke molela na yohk se inge? Leum El tuh sifacna fahkak meet ke inkanek in molela se inge, ac elos su tuh lohng kac elos akpwayei nu sesr lah ma inge pwaye.

⁴ In pacl sac pacna, God El sang mwe akpwaye lal sifacna in weang ma loh lalos, ke El tuh oru kain in mwenmen ac ma usrnguk puspis, ac ke El kitalik mwe kite ke Ngun Mutal, fal nu ke lungse lal.

El Su Pwenkutla Nu Ke Molela

⁵ God El tiana filiya tuh lipufan in leumi facl sasus ma ac fah tuku — aok, facl se su kut kaskaskin uh.

⁶ A oasr verse in Ma Simusla fahk mu:
 “O God, mea mwet, tuh kom in nunku kacl;
 Ac mea se mwet uh, tuh kom in saokkin?”

⁷ Kom tuh oru elos in pusisel liki lipufan uh ke kitin pacl;

Kom sonelosi ke wolana ac sunak,

⁸ Ac oru tuh elos in leumi ma nukewa.”
 Oasr fahkya mu God El tuh oru mwet uh in “leumi ma nukewa”; ac kalmac pa wangin ma tia wi. Tusruktu kut tiana akilen mu mwet uh leumi ma nukewa in pacl inge.

⁹ A kut liye Jesus, su tuh orekla in pusisel liki lipufan uh ke kitin pacl, tuh ke lungkulang lun God, elan misa ke mwet nukewa. Inge kut liye lah akfulatyeyuk el ke sie tefuro lun wolana ac sunak ke sripen misa su el keok kac.

¹⁰ Nuna fal tuh God, su orala ac karingin ma nukewa, Elan oru tuh Jesus el fah arulana fulat ke sripen keok lal, in tuh pwanma wen puspis in ipeis ke wolana lal. Tuh Jesus pa pwanulosme nu ke molela se inge.

¹¹ El aknasnasyela mwet uh liki ma koluk lalos, ouinge Jesus, ac elos nukewa su aknasnasyeyukla, elos ma nutin Papa sefanna. Ke sripa se inge, Jesus El tia mwekin in pangnolos mwet wial.

¹² El fahk nu sin God,
 “Nga ac fahk nu sin mwet wiuk ke ma kom orala;
 Nga fah kaksakin kom in pacl in tukeni lalos.”

¹³ El oayapa fahk, “Nga fah filiya lulalfongi luk in God.” Ac El oayapa fahk, “Nga pa inge, yurin tulik su God El ase nu sik.”

¹⁴ Ke sripen elos inge su el pangon “tulik” elos orekla ke ikwa ac srah, ouinge Jesus el oayapa ekla in oana elos ac moulin moul in mwet. El oru ma inge tuh ke sripen misa lal elan ku in kunausla Devil, su oasr ku la fin misa,

¹⁵ ac in ouiya se inge el aksukosokyelosla su mwet kohs in moul lalos nufon ke sripen elos sangeng ke misa.

¹⁶ Tuh kalem na lah tia lipufan pa el kasru uh. A “El kasru filin tulik natul Abraham,” oana simla in Ma Simusla.

¹⁷ Kalmen ma inge pa el enenu in ekla in oana tulik wial uh in ouiya nukewa, tuh elan ku in Mwet Tol Fulat oaru ac pakoten lalos ke kulansap lal nu sin God, tuh mwet uh in ku in eis nunak munas ke ma koluk lalos.

¹⁸ Ac inge el ku in kasrelos su srifeyuk, mweyen el wi pac srifeyuk ac keok.

3

Jesus El Fulat Lukel Moses

¹ Mwet Christian wiuk, su pangonyuk pac sin God! Kowos in nunku ke Jesus, su God El supwama tuh in Mwet Tol Fulat ke lulalfongi se ma kut fahkak kac.

² El tuh oaru in oru ma kunal nu sin God, su tuh sulella in oru orekma se inge, oana ke Moses el tuh oaru in oru orekma kunal in lohm sin God.

³ Sie mwet musa lohm el akfulatyeyuk yohk liki lohm sac. In ouiya se pacna inge, fal in akfulatyeyuk Jesus yohk lukel Moses.

⁴ Aok pwaye lah lohm nukewa musaiyuk sin mwet — ac God pa musaela ma nukewa.

⁵ Moses el tuh sie mwet kulansap oaru in lohm sin God, ac el tuh kaskaskin ma su God El ac mau fahk in pacl fahsru uh.

⁶ A Christ El oaru oana ke el pa Wen, su leum fin lohm sin God. Kut pa lohm sel kut fin sruokyana ku pulaik lasr ac lulalfongi lasr ke ma kut finsrak nu kac.

Mongla Nu Sin Mwet Lun God

⁷ Ke ma inge, in oana ke Ngun Mutal el fahk,
“Kowos fin lohng pusren God misenge,

⁸ Kowos in tia akupaye insiowos, oana mwet
matu lowos elos tuh oru ke elos forla lain
God,

Oana ke elos tuh oru ke len se elos tuh srikal
yen mwesis.

⁹ Ac God El fahk, In acn mwesis uh elos tuh
srikeyu,

Elos ne liye ma nga oru nu selos ke yac
angngaul.

¹⁰ Ouinge nga tuh arulana toasr sin mwet ingo ac
sifacna fahk,

‘Pacl nukewa elos likkeke,
Ac srangesr akos ma sap luk!’

¹¹ Nga tuh kasrkusrak selos ac orala wulela na
ku luk:

‘Elos ac fah tiana utyak nu in facl se ma nga
akoo in sang mongla nu selos we!’ ”

¹² Mwet lulalfongi wiuk, kowos in arulana
liyaung tuh in tia oasr sie inmasrlowos su inse
koluk ac selulalfongi, pwanang el forla liki God
moul.

¹³ In tia ouinge, a ke lusen na pacl ma kas se inge “Misenge,” su oan in Ma Simusla, ma nu sesr — na kowos in kasru sie sin sie len nukewa, tuh in wangin sie suwos kiapeyukla ke ma koluk ac ekla sie mwet likkeke.

¹⁴ Lulalfongi lasr tuh arulana ku ke kut tufahna mutawauk in eis Christ. Lela kut in sruokya ku lulalfongi se inge nu ke safla, na kut fah ku in mwet ipeis pwaye yurin Christ.

¹⁵ Pa inge ma fahk in Ma Simusla uh: “Kowos fin lohng pusren God misenge, Kowos in tia akupaye insiowos, oana mwet matu lowos elos tuh oru Ke elos forla lain God.”

¹⁶ Su mwet ma tuh lohng pusren God ac forla lainul ah? Elos pa mwet nukewa su Moses el tuh kolla liki acn Egypt.

¹⁷ Ac su God El tuh kasrkusrak se ke yac angngaul ah? Elos su orekma koluk, su putatla ac misa in acn mwesis ah.

¹⁸ Ke God El tuh orala wulela ku se lal ma fahk mu, “Elos ac fah tiana utyak nu in facl se ma nga akoo in sang mongla nu selos we” — su El tuh kaskas kac inge? Kaclos su forla lainul.

¹⁹ Ke ma inge kut liye lah elos tuh tia ku in utyak nu in facl sac mweyen elos tuh tia lulalfongi.

4

¹ Wulela se lun God inge ma pac nu sesr, tuh kut in ku in utyak ac mongla yorol. Ke ma inge lela kut in karinganang tuh in wangin sie suwos tia wi sun mongla sac.

² Tuh kut lohng tari Pweng Wo uh oapana elos. Tusruktu wangin sripa nu selos mweyen ke elos lohng ah, elos tiana lulalfongi.

³ Ke ma inge, kut su lulalfongi ac fah eis mongla se ma God El wulela kac. Na oana ke El tuh fahk mu,

“Nga tuh kasrkusrak selos ac orala wulela na ku luk:

‘Elos ac fah tiana utyak nu in facl se ma nga akoo in sang mongla nu selos we!’ ”

El tuh fahk ma inge, finne safla orekma lal ke pacl se el tuh orala faclu ah.

⁴ Tuh oasr fahkiyen len se akitkosr ke sie verse in Ma Simusla, fahk mu: “Ke len se akitkosr, God El aksafyela ma El oru ac mongla liki orekma lal.”

⁵ Oasr pac fahkiyen ma se inge in kutu verse tok, fahk mu: “Elos ac fah tiana utyak nu in facl se ma nga tuh akoo in sang mongla nu selos we.”

⁶ Elos su tuh lohng Pweng Wo sac meet, elos tiana eis mongla sac, mweyen elos tia lulalfongi. Ouinge God El fuhlela tuh in oasr mwet saya su ac fah eis mongla sac.

⁷ Ma inge akkalemyeyuk ke God El sifil oakiya sie pacna len su pangpang “Misenge.” Tukun yac puspis, El sifil kaskas kac in kas lal David, oana ma nga fahk tari:

“Kowos fin lohng pusren God misenge,
Kowos in tia akupaye insiowos.”

⁸ Joshua el funu sang mongla se ma God El wulela kac inge nu sin mwet uh, God El lukun tia sifil sramsramkin tok ke sie pac len.

⁹ Tusruktu ke ouinge uh, ac srakna oasr pac mongla se nu sin mwet lun God oana mongla lun God ke len se akitkosr ah.

¹⁰ Tuh kutena mwet su eis mongla se ma God El wulela kac inge, el ac fah mongla liki orekma lal, oana ke God El mongla liki orekma lal uh.

¹¹ Ke ma inge, lela kut in oru kuiyasr nufon in eis mongla sac, tuh in fah wangin sie sesr tia orala oana elos, ke sripen wangin lulalfongi lalos.

¹² Kas lun God uh moulna ac oasr ku kac, ac kosroh liki kutena cutlass ma oasr muta luo kac. El fakisya na nwe yen ma moul ac ngun oasr we, yen ma kupasr ac koanon sri uh oasr we. El akilen nunak ac kena lun inse.

¹³ Wangin ma ku in wikla liki God; ma orekla nukewa fin faclu oan lemtulauk ye mutal. Ac kut nukewa fah enenu in fahkkutyak nu sel.

Jesus Mwet Tol Fulatlana

¹⁴ Oasr sie Mwet Tol Fulatlana lasr — Jesus, Wen nutin God — su som tari nu inkusrao, yen God El oasr we. Ke ma inge, lela kut in sruokya ku lulalfongi se su kut fahkak kac.

¹⁵ Mwet Tol Fulat se lasr inge el tia nikin pulakinyen pakomuta nu ke mwe munas lasr uh, mweyen tuh srifeyuk el in ouiya nukewa ma srifeyuk kut kac uh, a el tiana oru ma koluk.

¹⁶ Ke ma inge, lela kut in pulaik in utyak nu ye mutun tron lun God, yen lungkulang oasr we, ac kut ac fah eis pakoten ac konauk lungkulang in kasrekut ke pacl kut enenu.

5

¹ Kais sie mwet tol fulat solla sin mwet uh ac srisrngiyuki tuh elan aolulos in kulansap nu sin God, in orek kisa ac mwe sang ke sripen ma koluk lalos.

² Ke sripen el sifacna el munas in ouiya pus, pwanang el ku in mongfisirasr nu sin mwet su nikin ac oru ma tafongla.

³ Ac ke sripen el sifacna el munas, el enenu in orek mwe kisa, tia nu ke ma koluk lun mwet lal mukena, a nu ke ma koluk pac lal sifacna.

⁴ Wangin sie mwet sifacna sulella in eis wal lun mwet tol fulat. Pang lun God mukena pa ac sulela sie mwet nu ke mwet tol fulat — oana ke tuh oayang nu sel Aaron.

⁵ Oapana Christ — el tia sifacna sulella nu ke wal lun mwet tol fulat. A God pa srisrngilya ke El fahk mu,

“Kom Wen nutik;

Misenge nga Papa lac tomom.”

⁶ El oayapa fahk in sie pac verse,

“Kom ac fah sie mwet tol ma pahtpat,

In oana Melchizedek.”

⁷ Ke Jesus el moul muta faclu, el pre ac siyuk ke pusra lulap ac tung nu sin God, su ku in molella liki misa. Ac ke sripen pusisel ac inse pwaye lal, God El porongel.

⁸ Tusruktu el ne Wen nutin God, el lotela in akos ke keok lal.

⁹ Ke el aksafyela ma nukewa supweyukme el nu kac, el pa ku in sang molela ma pahtpat nu selos nukewa su aksol,

¹⁰ ac God El fahkla mu el sie mwet tol fulat, in oru orekma lun mwet tol oana Melchizedek.

Nikmet Fuhleak In Lulalfongi

¹¹ Yohk ma kut ku in fahk ke ma se inge, tusruktu ac upa in aketeyuki nu suwos, mweyen kowos arulana selalkung.

¹² Fal tari pacl tuh kowos in mwet luti lac — a kowos srakna enenu mwet in luti kowos ke mwe luti ma fal nu sin mwet ma tufahna lohng ke kas lun God. Fal kowos in mongo ke mwe mongo keke, a kowos srakna nim titi.

¹³ Kutena mwet su srakna nim titi, el srakna tulik srisrik, ac wangin etu lal ke ma pwaye ac ma tia pwaye.

¹⁴ A mongo ma keke u ma nu sin mwet matu, su ke orekma ac pahla lal, el ku in akilen inmasrlon ma wo ac ma koluk.

6

¹ Ke ma inge, lela kut in tia kalwenina mwe luti ma fal nu sin mwet tufahna lutlutyak, a kut in fahsr nu meet nu ke mwe luti ma fal nu sin mwet pah tari. Lela kut in tia kalwenina in oaki pwelung lun lulalfongi ke God, ma fahk ke auliyak liki orekma wangin sripa;

² ku ke ouiyeen baptais ac ke filiya pao fin sifa; ku ke sifil moulyak lun mwet misa ac nununku su ma nwe tok.

³ Lela kut in fahsr nu meet! Ac pa inge ma kut ac oru, fin ou lungse lun God.

⁴ Ac folokinyukme fuka mwet ma sisle lulalfongi lalos, tuh elos in sifil auliyak? Elos tuh muta ke kalem lun God meet; elos pulakin tari mwe kite sin God me, ac wi pac ipeis ke Ngun Mutal;

⁵ elos pulakin tari woiyen kas lun God, ac oayapa pulakin ku lun pacl se su ac fah tuku.

⁶ Na elos sisle lulalfongi lalos! Wangin mwet ku in sifil folokunulosma tuh elos in sifil auliyak, mweyen elos sifil pacna srupusrak Wen nutin God fin sakseng, ac akmwekinyal ye mutun mwet uh.

⁷ Sie ima ma aksroksrokkinyuk ke af pacl puspis, na akkapye fahko ma oasr sripa nu sin mwet orekma kac — ima se inge God El ac akinsewowoye.

⁸ Tusruktu ima se fin akkapye kokul ac mah wet, na ac wangin sripa — ac mau mwe sensen mweyen ku in oan ye selnga lun God, ac tok ac fah isisyak.

⁹ Mwet kawuk saok lasr, kut finne kaskas ouinge, a yohk lulalfongi lasr keiwos. Kut etu lah oasr tari mwe insewowo yuruwos ke sripen molela su kowos eis.

¹⁰ God El tia oru ma sufal. El ac fah tia mulkunla orekma su kowos orala, ku lungse su kowos akkalemeye nu sel ke kasru lowos, su kowos srakna oru pac nu sin mwet Christian wiowos.

¹¹ Ma kut kena yohk uh pa kais sie suwos in kwafeang nwe ke safla, tuh ma su kowos finsrak nu kac fah akpwayeyiuk.

¹² Kut tia lungse kowos in alsrangesr, a kowos in oana elos su lulalfongi ac muteng, na kowos fah eis ma God El wulela kac.

Wulela Ku Lun God

¹³ Ke God El tuh orala wulela lal nu sel Abraham, El tuh orala fulahk lal mu El ac fah

oru oana ke El wulela. Ke sripen wangin sie wal fulat liki God, El tuh orekmakin Inel sifacna in akkeye fulahk lal.

¹⁴ El fahk, “Nga wulela nu sum lah nga ac akinsewowoye kom ac sot fwilin tulik puspis nutum.”

¹⁵ Ke sripen muteng lal Abraham, el eis ma God El wulela kac.

¹⁶ Ke sie mwet el orala sie fulahk, el ac orekmakin inen sie su fulat lukel, na fulahk sac ac akmisyela kain in alein nukewa.

¹⁷ Nu selos su ac eis ma God El wulela kac, God El kena tuh in arulana kalem selos lah El ac tiana ekulla nunak lal uh; ouinge el sang fulahk lal in weang wulela sac.

¹⁸ Ma luu inge tia ku in ekla, ac God El tia ku in kikiap kac. Ke ma inge, nu sesr su kaing nu yorol in konauk nien molela lasr, ma inge arulana akkeye kut tuh kut in sruokya ku finsrak se ma filiyuki ye mutasr.

¹⁹ Finsrak se lasr inge oana sie mwe kawuk ma kawukkinya moul lasr, su arulana ku ac pwaye. El su kut finsrak kac pa Jesus, su ac fahsr sasla ke lisrlisr lun tempul inkusrao, nu in acn mutallana e loac.

²⁰ Jesus El aolkutla ac utyak tari nu in acn mutal se inge meet liki kut, ac inge el sie mwet tol fulat nwe tok in oru orekma lun mwet tol oana Melchizedek.

7

Melchizedek, Mwet Tol

¹ Melchizedek se inge el tuh tokosra lun acn Salem, ac el mwet tol lun God Fulatlana. Ke

Abraham el tuh foloko liki mweun se ma el kutangla tokosra akosr ah, Melchizedek el tuh osun nu sel ac akinsewowoyalla.

² Ac Abraham el tuh sang nu sel sie tafu singoul ke ma nukewa ma el sruokya ah. (Kalmen Melchizedek pa “Tokosra lun Suwoswos”; na ke sripen el pa tokosra lun Salem, pangpang pac el “Tokosra lun Mislá.”)

³ Wangin ma simla ke papa tumal Melchizedek ku nina kial, ku kutena fwilin mwet matu lal. Wangin pac ma simla in akkalemnye isusla ku misa lal. El oana Wen nutin God; el mwet tol na nwe tok.

⁴ Kowos ku in akilen lah el arulana fulat. Abraham, mwet matu pwengpeng lasr, el sang nu sel sie tafu singoul ke ma nukewa ma el sruokya ke mweun ah.

⁵ Ma Sap uh fahk mu mwet in fwilin tulik natul Levi su mwet tol, elos enenu in eisani sie tafu singoul sin mwet Israel wialos, mwet inge finne oayapa mwet in fwilin tulik natul Abraham.

⁶ Melchizedek el tia ma ke fwilin tulik natul Levi, a el tuh eis sie tafu singoul sel Abraham ac akinsewowoyal. Abraham pa mwet se wulela lun God oasr se.

⁷ Arulana kalem lah el su akinsewowoye sie mwet, el fulat liki mwet se ma akinsewowoyeyuk.

⁸ Fin nu ke mwet tol uh, sie tafu singoul tuh orekeni sin mwet ma ac misa; a funu Melchizedek, el moulna ac el pa eis sie tafu singoul sac, oana ke Ma Simusla uh fahk.

⁹ Na kut ku in fahk mu ke Abraham el sang sie tafu singoul sac, Levi (su fwilin tulik natul pa orani sie tafu singoul uh) el oayapa moli.

¹⁰ Mweyen Levi el soenna isusla in pacl sac, tuh kut ku in fahk mu el oasr na in manol Abraham, papa matu se tumal, ke pacl se Melchizedek el tuh sonol ah.

¹¹ Orekma lun mwet tol ke sruf lal Levi pa sie oakwuk yohk in Ma Sap ma tuh itukyung nu sin mwet Israel. Na, funu ku in oasr suwoswos lun mwet ke sripen orekma lun mwet tol Levi inge, lukun tia eneneyuk in oasr sie pacna mwet tol saya sikyak in oana Melchizedek, su tia ma ke sruf lal Aaron.

¹² Tuh ke oakwuk nu ke suleyen mwet tol fin ayaolla, na enenu pac in oasr ayaol nu ke ma sap uh.

¹³ Ac Leum lasr, su ma inge fwack kacl, el ma in siena sruf, ac soenna oasr mwet tol sikyak in sruf se lal inge.

¹⁴ Arulana eteyuk lah el tuh isusla in sruf lal Judah; ac Moses el tiana srumun sruf se inge ke el kaskaskin mwet tol uh.

Sie Pacna Mwet Tol Oana Melchizedek

¹⁵ Ma inge sifilpa arulana kalemla; sie pacna kain mwet tol sikyak tari su oapana Melchizedek.

¹⁶ El tuh tia orekla sie mwet tol ke sripen ma sap ku oakwuk lun sruf lal uh, a ke ku lun moullal ma wangin safla kac.

¹⁷ Tuh Ma Simusla uh fahk, "Kom ac fah sie mwet tol nwe tok, in oana mwet tol Melchizedek."

¹⁸ Ke ma inge ma sap meet ah sisila tari ke sripen ma sap sac munas ac wangin sripa.

¹⁹ Tuh ma sap lal Moses tia ku in aksuwosyela kutena ma. Ac inge ituku nu sesr sie finsrak su wo liki na ma kut tuh finsrak kac meet ah, su akfototoye kut nu yurin God.

²⁰ Sayen ma inge, oasr fulahk se God El orala. Wangin kain in fulahk ouinge tuh orek ke srisrngiyuki mwet tol ngia.

²¹ A ke Jesus el tuh orekla sie mwet tol, God El orala sie fulahk ac fahk nu sel,

“Leum El tuh orala sie wulela ku

Ac El ac fah tiana ekulla, su fahk:

‘Kom ac fah sie mwet tol nwe tok.’ ”

²² Kalmen ma inge pa Jesus el mwe akpwaye nu sesr lah ac fah oasr sie wuleang inmasrlosr ac God su wo liki ma meet ah.

²³ Oasr pac sie ma ekla: pus sunun mwet tol in pacl meet ah, mweyen elos misa ac tia ku in sifil oru orekma kunalos.

²⁴ A Jesus el ac moulna nwe tok, ac orekma in tol lal uh ac tia sifil itukyang nu sin sie mwet saya.

²⁵ Ouinge el ku in molelosla nukewa su tuku nu yurin God kac, inge ac nwe tok, mweyen el moul ma pahtpat tuh elan siyuk nu sin God kaclos.

²⁶ Ke ma inge, Jesus pa kain Mwet Tol Fulat se ma kut enenu. El mutal; wangin mwatal ac wangin ma fohkfok in el. El srisrila liki mwet koluk, ac akfulatyeyuk el nu yen fulatlana inkusrao.

²⁷ El tia oana mwet tol fulat ngia; el tia enenu in orek kisa ke len nukewa — nu ke ma koluk lal sifacna meet, na tufah nu ke ma koluk lun

mwet uh. El oru kisa sefanna, ke pacl sefanna in akfalye pacl nukewa, ke el kisakunul sifacna.

²⁸ Ma Sap lal Moses uh srisrangi mwet sesuwos elos in mwet tol fulat; a wulela se lun God wi fulahk sac, ma orekla tukun Ma Sap uh, pa orekmakinyuk in sulela Wen natul nu ke mwet tol fulat, ac Wen se inge suwoswoslana nwe tok.

8

Jesus Mwet Tol Fulat Lasr

¹ Kalmen ma nukewa ma kut fahk inge pa oasr sie Mwet Tol Fulat ouinge lasr, su muta lapo layot ke tron lun God Fulatlana inkusrao.

² El oru orekma lun Mwet Tol Fulat in acn Mutal Na Mutal, aok, ke iwen aktuktuk na pwaye, su tulokinyukyak sin God ac tia sin mwet.

³ Mwet tol fulat nukewa srisrangiuyuki in orek kisa ke kosro ac mwe sang nu sin God, ke ma inge Mwet Tol Fulat lasr uh enenu in oasr pac ma el kisinin.

⁴ El funu muta fin faclu el lukun tiana sie mwet tol, mweyen oasr mwet tol in oru mwe kisa oana ma sapkinyuk ke Ma Sap lun mwet Jew.

⁵ Ke elos oru orekma lun tol uh, elos etai na ac lumahla mukena ma orek inkusrao. Oapana ma Moses el tuh oru ah. Ke el akoo in orala iwen aktuktuk mutal, God El tuh fahk nu sel, "Srike kom in oru ma nukewa in oana srikasrak ma akkalemyeyuk nu sum fineol ah."

⁶ A inge, orekma kunen mwet tol su itukyang nu sin Jesus, yohk sripa liki kunokon ma itukyang nu sin mwet tol ngia — oapana ke wuleang su el orala inmasrlon God ac mwet

lal uh wo liki na wuleang se meet ah, mweyen God El oakiya wuleang se inge fin ma su ac fah akwoye moul lun mwet uh wo liki meet ah.

⁷ Wuleang se meet ah funu ku in orala sripa ma orekla nu kac uh, lukun tia enenu in oasr sie pac.

⁸ Tusruktu God El konauk tuh oasr tafongla lun mwet lal uh ke El tuh fahk,

“Len ac fah tuku

Ke nga ac sifilpa oakiya sie wuleang sasu yurin mwet Israel, ac yurin mwet Judah.

⁹ Ac fah tia oana wuleang se su nga tuh orala yurin mwet matu lalos

Ke len se nga tuh sruokya paolos, ac kololosla liki acn Egypt.

Elos tiana fahsr fal nu ke wuleang se su nga tuh orala yorolos,

Ouinge nga ngetla lukelos.

¹⁰ Leum God El fahk ouinge, Pa inge wuleang se ma nga ac orala yurin mwet Israel

In pacl fahsru:

Nga ac fah filiya ma sap luk in nunak lalos

Ac simusla insialos.

Nga ac fah God lalos,

Ac elos fah mwet luk.

¹¹ Wangin sie selos ac fah enenu in fahk nu sin mwet in mutunfacl sel,

Ku fahk nu sin mwet wial,

‘Kom in etu Leum God.’

Mweyen elos nukewa ac eteyu,

Sin mwet srisrik nwe ke mwet lulap.

¹² Nga fah mulkunla ma koluk lalos,

Ac tia sifil esam ma sutuu lalos.”

13 Ke God El sramsram ke sie wuleang sasu, El oru tuh wuleang se meet ah in mahi; ac kutena ma su mahi ac kulawi, ac fah sa na wanginla.

9

Alu Faclu Ac Alu Inkusrao

¹ Wuleang se meet ah oasr ma sap nu ke alu, ac oayapa sie acn in alu ma orekla sin mwet.

² Oasr lohm nuknuk se tulokyak, acn lik kac pangpang Acn Mutal. In lohm se inge, oasr nien lam se, ac tepu se neinyen bread ma kisakinyukla nu sin God.

³ Tukun mwe lisrlisr se akluo uh pa lohm nuknuk se ma pangpang Acn Mutal Na Mutal.

⁴ Ma oan infukil se inge pa loang gold se ma in sang esukak mwe keng we, oayapa Tuptup in Wuleang nukla ke gold nufon, su nein sufa gold soko neinyen manna, wi pac sikal soko lal Aaron ma sra ah tuh srunak kac ah, oayapa eot luo ma ma sap uh simla fac.

⁵ Ma tufahlla luo oan fin Tuptup se inge, akilenyen acn God El muta we, ac posohksok laltal asrosrelik fin acn se ma nunak munas ke ma koluk uh orek we. Tusruktu srikla pacl se inge in aketeya ma inge nukewa.

⁶ Pa inge luman takinyen ma inge. Len nukewa mwet tol uh ac som nu ke lohm nuknuk se ma oan lik, in oru orekma kunalos.

⁷ Tusruktu mwet tol fulat mukena pa ac utyak nu ke infukil se akluo, ac el ac utyak nu loac pacl sefanna ke yac se. El ac us srah ma el ac kisinin nu sin God kacl sifacna, ac oayapa ke ma koluk ma mwet uh orala ke elos tia akilen mu ma koluk.

⁸ Ngun Mutal el luti arulana kalem ke oakwuk inge lah inkanek nu ke Acn Mutal Na Mutal tiana ikakla ke lusen na pacl ma lohm se ma oan lik ah srakna orekmakinyuk.

⁹ Ma inge oana sie mwe akul in akkalemye ma orek in pacl inge. Kalmeya pa mwe sang ac kosro ma kiskinyuk nu sin God tia ku in aksuwosye insien mwet ma tuku in alu,

¹⁰ mweyen ma inge ma na ke mwe mongo, mwe nim ac ouiya nu ke aknasnas. Lumah inge nukewa ma na nu ke likin mwet uh, su ac orekmakinyuk na nwe ke God El orala oakwuk sasu lal.

¹¹ A Christ el tuku tari tuh elan Mwet Tol Fulat nu ke ma wo su oasr yorosr. Lohm nuknuk se ma el utyak nu loac fulat liki ac suwohs liki — tia ma orek ke poun mwet, aok, tia sie sin ma orekla faclu.

¹² Ke Christ el fahsr sasla lohm nuknuk sac ac utyak nu in Acn Mutal Na Mutal ke pacl sefanna in akfalye pacl nukewa, el tiana us srahn nani ku srahn cow mukul mwe kisa; a ke srahl sifacna el ase nu sesr molela ma pahtpat.

¹³ Srah ke nani ac cow mukul ac apat ke cow fusr ma isisyak uh, mwet tol uh muta osrokang nu fin mwet ma tia nasnas fal nu ke oakwuk ke alu lun mwet Jew, na ma inge aknasnasyalosa liki ma elos fohkfok kac.

¹⁴ Fin ac pwaye, na lupa kac yokiyen ma srahn Christ ac ku in oru! El eialang sifacna nu sin God oana sie mwe kisa suwoswos ke Ngun su moul ma pahtpat. Srahl ac aknasnasyela nunak nukewa lasr liki alyalu wangin sripa, tuh kut fah kulansapu God moul.

¹⁵ Ke sripa se inge, Christ pa orala wuleang sasu se inge, tuh elos su pangonyuk tari sin God fah eis mwe in sewowo su ac oan ma pahtpat, su God El wulela tari kac. Ma se ma oru in ouinge uh pa oasr sie su misa tari in aksukosokyela mwet uh liki ma sufal su elos tuh orala ke elos srakna muta ye wuleang se meet ah.

¹⁶ Fin nu ke oakwuk nu ke pwepu in usru uh, enenu in oasr akpwayeya lah mwet se ma simusla uh el misa tari.

¹⁷ Tuh sie pwepu in usru, wangin ku kac mwet se ma orala uh fin srakna moul; ac fah oasr ku la mwet se orala uh fin twe misa.

¹⁸ Pa inge sripa se oru oasr ku ke wuleang se meet ah, mweyen srah tuh orekmakinyuk.

¹⁹ Ma se meet, Moses el fahkak nu sin mwet uh ke ma sap nukewa ma simla in Ma Sap uh. Toko el eis sie lesak hyssop ac sie nuknuk srusra orekla ke kulun kosro, ac twenya ke srahn cow mukul ac nani ma karyak ke kof, ac sang aksroksrokye book limlim ke Ma Sap ac oayapa mwet nukewa.

²⁰ Ac el fahk, "Pa inge srah su mwe akkeyala wuleang su God El sap kowos in akos uh."

²¹ In ouiya sacna, Moses el osrokang pac srah nu fin lohmu nuknuk mutal sac, ac nu fin kufwa nukewa ma orekmakinyuk ke alu uh.

²² In oakwuk lun Ma Sap, akuran ma nukewa ac aknasnasyeyuk ke srah, ac wangin ma koluk fah tuleyukla, fin wangin srah ukuiyukla.

Christ El Sifacna Kisakunul In Eela Ma Koluk

²³ Ma inge nukewa orek in etai na ouiya ma orek inkusrao, na pa enenu in aknasnasyeyuk in lumah inge ma akkalemeyeyuk tari. Tusruktu

ouiya na pwaye inkusrao enenu mwe kisa ma wo liki na ma inge.

²⁴ Tuh Christ el tia utyak nu in Acn Mutal ma orekla sin mwet, su orek in etai ouiya na pwaye uh. El som nu inkusrao, ac el muta we inge in kwafe kacsr ye mutun God.

²⁵ Ke Mwet Tol Fulat lun mwet Jew el utyak nu in Acn Mutal Na Mutal ke yac nukewa, el us srahn kosro. A Christ el tia utyak in kisakunul sifacna ke pacl pukanten,

²⁶ mweyen funu ouinge el lukun keok pacl puspis oe ke mutaweyen orekla faclu me. El tia oru ouinge, a inge ke apkuran in safla faclu, el sikyak ke pacl sefanna mwe akfalye pacl nukewa, in eela ma koluk ke el sifacna kisakunulla.

²⁷ Oakiyuki tuh kais sie mwet in misa pacl se, na toko elos fah nununkeyuk sin God.

²⁸ In ouiya se na inge, Christ el oayapa sifacna kisakunul pacl se, in eela ma koluk lun mwet puspis. El ac fah sifil sikyak pacl se akluo, tia tuh elan sifil orekma ke ma koluk, a in tuh molelosla su soanel.

10

¹ Ma Sap lun mwet Jew uh tia sie mwe srikasrak kalem ku suwohs nu ke ma na pwaye uh — lumah se na ma in akilenya ma wo su ac sikyak in pacl fahsru. Kain in kisa sefanna orek na pacl nukewa, yac nu ke yac. Ke ma inge, Ma Sap uh tia ku in aksuwosyela mwet su oru mwe kisa inge tuh elos in fototo nu sin God.

² Mwet su alu nu sin God funu nasnasla na pwaye liki ma koluk lalos, elos lukun tia sifil pula mwatan ma koluk, na kain in kisa nukewa ac tui, tia sifil orek.

³ A ke kisa uh orek ke yac nukewa, mwe na akesmakinye mwet uh ke ma koluk lalos.

⁴ Mweyen srahn cow mukul ac nani tiana ku in eela ma koluk.

⁵ Ke sripa se inge, ke Christ el tuh akola in tuku nu faclu, el fahk nu sin God:

“Kom tia lungse mwe kisa ac mwe sang,
A kom akoela sie mano nu sik.

⁶ Kom tia in sewowo ke kosro ma fonna isisyak fin loang uh,

Ku ke mwe kisa in eela ma koluk.

⁷ Na nga fahk, ‘O God, nga pa inge
In oru ma lungse lom,

Oana ke simla keik in book in Ma Sap.’ ”

⁸ El fahk meet mu, “Kom tia lungse ku in sewowo ke mwe kisa ac mwe sang, ku ke kosro ma isikyuyak fin loang uh, ac ke kisa in eela ma koluk.” El fahk ouinge finne mwe kisa inge nukewa orek fal nu ke Ma Sap.

⁹ Na el tufah fahk, “O God, nga pa inge, in oru ma lungse lom.” Ouinge God El sista mwe kisa nukewa ma orek meet, ac El sang kisa lun Christ in aolla.

¹⁰ Ac ke sripen Jesus Christ el oru ma lungse lun God, kut nukewa aknasnasyeyukla liki ma koluk, ke sripen el sifacna kisakin manol pacl sefanna in akfalye pacl nukewa.

¹¹ Mwet tol nukewa lun mwet Jew uh elos oru orekma kunalos len nukewa, ac oru kain in kisa

se na pacl nukewa. Tusruktu mwe kisa inge tiana ku in eela ma koluk uh.

¹² A Christ el oru kisa sefanna nu ke ma koluk, su ma na nwe tok, na el muta ke lapo layot sin God.

¹³ El muta we ac soano pacl se ma God El ac oru tuh mwet lokoalok lal in oana sie ma loangeyen nial.

¹⁴ Ke mwe kisa sefanna el aksuwosyalosla nwe tok su aknasnasyeyuk tari liki ma kolok.

¹⁵ Ac Ngun Mutal el oayapa orek loh nu sesr ke el fahk mu,

¹⁶ "Leum God El fahk, Pa inge wuleang se ma nga ac oru yorolos

Ke len su ac fah tuku:

Nga ac fah filiya ma sap luk insialos

Ac simusla in nunak lalos."

¹⁷ Na El fahk, "Nga ac fah tia sifil esam ma koluk ac orekma sufal lalos."

¹⁸ Ouinge ke ma koluk uh iyukla tari, sie mwe kisa nu ke eela ma koluk uh tia sifil eneneyuk.

Lela Kut In Kalukyang Nu Yurin God

¹⁹ Ke ma inge, mwet wiuk in lulalfongi, oasr sukosok lasr inge in utyak nwe in Acn Mutal Na Mutal ke sripen misa lun Jesus.

²⁰ El ikasla nu sesr sie inkanek sasus, sie inkanek nu ke moul, ma sasla luin lisrlisr sac, aok, ke manol sifacna.

²¹ Oasr mwet tol fulat se lasr su ma kunal pa in leumi lohm sin God inkusrao.

²² Ke ma inge lela kut in kalukyang nu yurin God ke inse pwaye ac lulalfongi pwaye, ke inse su aknasnasyeyukla tari liki ouiya koluk, ac mano su oulyukla tari ke kof nasnas.

²³ Lela kut in sruokyana ku finsrak se su kut fahkak inge, mweyen kut ku in lulalfongi lah God El ac oru oana ma El wulela kac.

²⁴ Lela kut in arulana nunku ke sie sin sie, ac akasrui in akkalemye lungse lasr nu sin sie sin sie ac in oru ma wo.

²⁵ Lela kut in tia fuhleak tukeni lasr nu ke pacl in alu, oana ke kutu mwet uh oru. A kut in akkeye sie sin sie yohk liki meet, oana kowos liye tuh Len lun Leum apkuranme.

²⁶ Kut fin sulela in oru na ma koluk tukun ma pwaye uh akkalemyeyuk tari nu sesr, na wangin mwe kisa ac ku in eela ma koluk lasr.

²⁷ Ac wangin ma kut ku in oru sayen soano ac sangeng ke nununku se su ac fah tuku, oayapa ke e upa se ma ac fah kunauselosla su lain God!

²⁸ Kutena mwet su seakos Ma Sap lal Moses uh ac anwuki, ac wangin pakoten nu sel fin koneyukyak tuh na oasr mwatal ke sripen mwe loh lun mwet luo ku pus liki.

²⁹ Na mea ac orek nu sin mwet se su kwase Wen nutin God; su aklusrongtenye srah in wuleang lun God ma aknasnasyalla liki ma koluk; su kaskas enum lain Ngun in kulang? Nunku lah fuka lupan mwe keok ac fal nu sin mwet se inge!

³⁰ Tuh kut etu El su fahk, “Nga ac fah foloksak, nga fah moli”, ac su oayapa fahk, “Leum El ac fah nununku mwet lal.”

³¹ Sie mwe sangeng na lulap mwet se fin putatyang nu inpoun God mou!

³² Esam ouiya ma orek nu suwos in pacl meet ah, ke pacl se kalem lun God tufahna tolkowosyak. Kowos tuh keok ke ma puspis,

tusruktu kowos tiana kutangyukla ke ma upa inge.

³³ Oasr pacl mwet uh kaskas koluk keiwos ac orekows koluk ye mutun mwet uh, ac kutu pacl uh kowos wi ipeis ke mwe keok ma orek nu sin mwet ngia.

³⁴ Kowos wi pac pulakin keok lun mwet kapid, ac ke sruoh ma lowos nukewa, kowos mutangla ac tia toasr kac, mweyen kowos etu lah srakna oasr ma lowos su wo liki ma inge, su ac oanna nwe tok.

³⁵ Ke ma inge, kowos in pulaik ac tia fuhleak, mweyen pulaik lowos ac sot sie mwe moul na yohk.

³⁶ Kowos enenu in muteng, kowos in mau oru ma lungse lun God ac eis ma su El wulela kac.

³⁷ Tuh oana ke Ma Simusla uh fahk,
 “Kitin pacl na lula,
 Na el su ac tuku el fah tuku;
 El fah tia paht.

³⁸ Mwet suwoswos luk elos ac lulalfongi ac moul;
 A kutena selos fin forla likiyu,
 Nga ac fah tia in sewowo sel.”

³⁹ Kut tia oana mwet ma forla ac tuhlac. Oasr lulalfongi lasr, pwanang kut ac fah moliyukla.

11

Lulalfongi

¹ Kalmen lulalfongi pa kut etu suwohs ke ma su kut finsrak nu kac, ac oasr mwe akpwayeye lasr ke ma su kut tia ku in liye.

² Ke sripen lulalfongi lun mwet matu lasr meet ah, God El in sewowo kaclos.

³ Lulalfongi pa oru kut in etu lah kusrao ac faclu orekla ke kas lun God, ac tuh ma su ku in liyeyuk orekla ke ma su tia ku in liyeyuk.

⁴ Ke sripen lulalfongi lal, Abel el tuh oru sie mwe kisa nu sin God su wo liki mwe kisa lal Cain. Ke sripen lulalfongi lal, God El in sewowo sel ac oakalla mu el sie mwet suwoswos, mweyen God El in sewowo ke mwe sang lal ah. Ke sripen lulalfongi lal, Abel el ne misa, ma el oru uh srakna kaskas nu sesr.

⁵ Ke sripen lulalfongi lal Enoch, oru el tia pula misa, a utukyak el nu yurin God. Wangin mwet ku in konalak, mweyen God El usalak nu lucng. Ma Simusla uh fahk mu meet liki utukyak Enoch nu lucng, el tuh akin sewowoye God.

⁶ Wangin mwet ku in akin sewowoye God fin wangin lulalfongi lalos. Tuh kutena mwet su tuku in alu nu sin God, el enenu in lulalfongi lah pwaye oasr God moul se, ac El oru wo nu selos su sokol.

⁷ Lulalfongi lal Noah pa oru elan lohng kas in sensenkakin lun God nu sel ke ma ac tuku tok, su el tia ku in liye. El akos God ac orala oak soko, su el ac sou lal moulla kac. Ke sripen ma el oru inge, Noah el akkalemye lah faclu koluk, ac el pa sie su aksuwosyeyuk yurin God ke sripen lulalfongi lal.

⁸ Lulalfongi lal Abraham pa oru el akos ke God El tuh pangnol elan som nu in sie facl su God El tuh wuleang mu El ac sang nu sel. El tuh som liki facl sel ac tia etu lah el ac som nu ya.

⁹ Ke sripen lulalfongi lal, el muta oana sie mwet sac in facl se su God El wulela nu sel kac. El

tuh muta in lohmu nuknuk oapana Isaac ac Jacob, su oayapa eis wulela sac pacna sin God.

¹⁰ Tuh Abraham el tuh soano siti se su God El ac fah lumahla ac musaela — sie siti su pwelung kac ac fah oan ma pahtpat.

¹¹ Lulalfongi lal Abraham pa oru elan tuh ekla papa se el finne arulana matuoh, ac Sarah el mutan talap se. El tuh lulalfongi God lah El ac oru ma El wulela kac.

¹² Abraham el finne apkuranna in misa, tulik puspis ac fwil puspis tuku kac me, oana pisen itu inkusrao, ac pisen puk su tia ku in oekyukla weacn uh.

¹³ Mwet inge nukewa lulalfongi nwe ke na elos misa, a elos tiana eis ma God El wulela kac. Tusruktu elos liye ma inge ke oan yen loessula ac elos insewowo kac, ac elos sifacna fahk lah elos mwet sac nu in acn inge, ac mwet fahsr su muta sayen acn selos fin faclu.

¹⁴ Elos su kaskas ouinge elos oru tuh in kalem lah elos suk sie facl su ac ma lalos sifacna.

¹⁵ Elos tia nunku na ke facl se ma elos fahsr liki. Elos funu nunku na kac, lukun oasr na pacl wo lalos in folokla.

¹⁶ Elos tia nunku ouinge, a elos kena konauk sie facl ma ac wo liki, aok facl se inkusrao. Ke ma inge God El tiana mwekin tuh elos in pangnol God lalos, mweyen El akoela tari siti se nu selos.

¹⁷ Lulalfongi lal Abraham pa oru el eialang Isaac, wen se natul, tuh in sie mwe kisa ke God El srikal. Abraham pa God El tuh orala wulela lal nu se ah, a Abraham el tuh akola na elan kisakunla wen sefanna natul ah.

18 God El tuh fahk nu sel meet, “Fwilin tulik puspis nga wulela nu sum kac ac fah tuku kac Isaac me.”

19 Abraham el tuh nunku mu God El ku in akmouyalak Isaac liki misa, na kut ku in fahk mu Abraham el sifilpa eisal Isaac liki misa.

20 Lulalfongi lal Isaac pa oru elan wulela nu sel Jacob ac Esau ke mwe in sewowo su ac fah tuku in pacl tok uh.

21 Lulalfongi lal Jacob pa oru el akin sewowoye tulik luo natul Joseph meet liki el misa. El fungyang nu fin sikal lal ac alu nu sin God.

22 Lulalfongi lal Joseph, ke el apkuran in misa, oru elan sramsram ke som lun mwet Israel liki facl Egypt, ac ke ma elos in oru ke srel tukun el misa.

23 Lulalfongi lun papa ac nina kial Moses oru eltal okanulla ke malem tolu tukun el isusla ah. Eltal liye lah tulik na oasku se pa el, ac eltal tia sangeng in seakos ma sap lun tokosra.

24 Lulalfongi lal Moses ke pacl se el matula, oru el srangesr in pangpang el wen nutin acn natul tokosra Egypt.

25 El sifacna sulela in keok yurin mwet lun God, liki na in pwarkin ma koluk ke kitin pacl.

26 El nunku tuh el fin keokkin mwe akkoluk ma orek pac nu sin Christ, ac yohk sripa liki mwe kasrup nukewa lun facl Egypt, tuh el nunkala yohk ke ma lacne su el ac fah eis tok.

27 Lulalfongi lal Moses pa oru el som liki acn Egypt ac tia sangeng ke kasrkusrak lal tokosra. El srunga folokla, mweyen oana elan liye God, su tia ku in liyeyuk.

²⁸ Lulalfongi lal pa oru el tuh oakuya Kufwen Alukela. El sap in mosrweyukla mutunoa uh ke srah, tuh Lipufan su ac uniya wounse mukul in fah tia uniya wounse nutin mwet Israel.

²⁹ Lulalfongi lun mwet Israel pa oru elos in ku in fahsr sasla luin Meoa Srusra oana elos in fahsr na fin acn pao; ac ke mwet Egypt elos srike in oru oana, na elos walomla inkof uh.

³⁰ Lulalfongi lun mwet Israel pa oru pot in acn Jericho tuh mukukla tukun mwet Israel elos fahsr rauni ke len itkosr.

³¹ Lulalfongi lal Rahab, mutan kosro* sac, pa oru el tia wi anwuki yurin mwet ma seakos God, mweyen el tuh kulang in kasru mwet kalngeyuk lun Israel.

³² Mea pac nga ac fahk? Sufalla pacl ngan srumun kacl Gideon, Barak, Samson, Jephthah, David, Samuel, ac mwet palu ah.

³³ Ke sripen lulalfongi lalos elos tuh mweuni mutunfacl saya ac kutangulosla. Elos oru ma suwohs, ac eis ma God El wulela kac. Elos kaliya oalin lion uh,

³⁴ konela firir lulap, ac kaingkunla misa ke cutlass. Elos tuh munas, a ekla ku; elos pulaik ke mweun, ac kutangla un mwet mweun lun mutunfacl saya.

³⁵ Ke lulalfongi lun kutu mutan uh, elos sifil eis sou lalos ma misa ac sifil akmoulyeyukyak.

A kutu mwet tia lungse in sukosokla, na elos lungkin in misa ke keok, elos in mau ku in sifil moulyak nu ke sie moul wo liki.

---

* **11:31 mutan kosro:** sie mutan su eis molin kosro lal uh. Liye ke Kalmen Kutu Kas In Bible.

³⁶ Kutu selos aksruksrukuyuk ac sringsring, ac kutu kapiri ke sein ac sisiyang nu in presin.

³⁷ Ac kutu pac tatngal nu ke misa, kutu tahtaelik nu ke ip luo, ac kutu anwuki ke cutlass. Kutu forfor ac wangin ma in nukum sayen kulun sheep ac nani — elos sukasrup, akkeokyeyuk ac orek koluk,

³⁸ ac faclu kupansuwolla nu selos! Elos forfor wel yen mwesis ac fineol, ac muta in luf pe eol uh ac luf infohk uh.

³⁹ Arulana akilenyuk mwet inge nukewa in Ma Simusla ke sripen lulalfongi lalos. Tusruktu elos tiana eis ma God El wulela kac,

⁴⁰ mweyen oasr akoo lun God nu selos ac oayapa nu sesr su wo liki. Ac akoo lal pa elos in wikutyang, tuh kut in tukeni aksuwosyeyukla.

12

God Papa Tumasr

¹ A funu kut, oasr un mwet loh na lulap sin mwet lulalfongi inge su raunikutla. Ke ma inge lela kut in sisle ma nukewa ma ikus kut uh, ac ma koluk ma liksreni na sruokkuti, ac lela kut in moniyukyang in kasrusr lasr su oan ye mutasr uh.

² Lela kut in suilya na Jesus, su kol kut ac aksuwosye lulalfongi lasr. El finne ac misa fin sakseng a el tiana fuhleak! A ke sripen engan su el akwot nu kac, el pilesrala mwekin lun misa fin sakseng, ac inge el muta lapo layot ke tron lun God.

³ Nunku ke ma upa ma orek nu sel; ac ma el mutangla ke sripen srunga lulap lun mwet koluk

nu sel! Ke ma inge kowos in tia munasla ac fuhleak.

⁴ Tuh ke kowos alein lain ma koluk, kowos soenna sun alein ma ac oru in anwuki kowos.

⁵ Ya kowos mulkunla kas in akku su God El fahk nu suwos ke kowos ma natul?

“Wen nutik, kom in arulana loang ke pacl Leum El aksuwosye kom,

Ac kom in tia inse toasr ke El kai kom.

⁶ Tuh Leum El aksuwosye mwet nukewa su El lungse,

Ac sang kai nu selos nukewa su El eis tuh in ma natul.”

⁷ Kowos in muteng ma kowos keok kac oana kai lun sie papa; keok lowos an akkalemye lah God El orekowos oana ma natul. Mea, na oasr sie tulik ma papa tuma uh tia kai?

⁸ Fin tia kaiyuk kowos, oana ke orek nu sin tulik natul nukewa uh, kalmac pa kowos tia ma natul na pwaye, a kowos oana temti.

⁹ Kut fin nunku nu ke papa tumasr fin faclu uh, elos kai kut ac kut sunakunulos na. Ouinge, arulana fal kut in akpuliselye kut nu sin Papa tumasr in Ngun, tuh kut in mou!l

¹⁰ Papa tumasr faclu uh elos kai kut ke kitin pacl, fal nu ke liye lalos; a God El kai kut tuh in wo nu sesr, tuh kut in ipeis ke mutal lal.

¹¹ Ke pacl ma kaiyuk kut uh, kut ac liye oana in ma aksupwarye kut ke pacl sac, ac tia ma in akenganye kut. Tusruktu tok, elos su aksuwosyeyuk ke kain kaiyuk inge elos kosrani mou!l in misla lun sie mou!l suwohs.

Kas In Luti Ac Sensenkakin

¹² Ke ma inge kowos in asroela po totola lowos, ac akkeyala inti rarrar lowos!

¹³ Sikalani in fahsr ke inkanek suwohs, tuh ne osaksak in fah tia munasla, a in kwela.

¹⁴ Kowos in srike in moul in misla yurin mwet nukewa, ac srike in moulkin sie moul mutal, mweyen wangin mwet ku in liye Leum el fin tia moul ouinge.

¹⁵ Liyaung tuh kowos in tia forla liki lungku-lang lun God. Tia lela kutena suwos in ekla oana soko sak mwen su kapak ac oru kain in lokoalok puspis inmasrlowos.

¹⁶ Nimet lela kutena mwet in moulkin lumah fohkfok lun kosro, ku pilesru moul in ngun in el oana Esau, su kitala mwe usru in wounse lal ke ahlu in mongo se.

¹⁷ Ac tok, oana ke kowos etu, el tuh siyuk papa tumal in akinsewowoyal; tusruktu folokinyukla el mweyen wangin ma el ku in oru in ekulla ma el orala tari, el nwe tung ac suk in wola.

¹⁸ Kowos tia oana mwet Israel, su tuh tuku nu ke ma su elos ku in pula, aok nu Fineol Sinai yen oasr e firir we, ac lohsr lulap, ac eng upa,

¹⁹ ac pusra lulap ke mwe ukuk, ac pusren God ke El kaskas. Ke mwet uh lohng pusra sac elos kwafe tuh elos in tia sifil lohng,

²⁰ mweyen elos tia ku in muteng ma sapkinyuk nu selos, ma fahk mu, "Kutena mwet, ku finne kosro soko, fin pusralla eol uh, kowos fah tanglal nwe ke el misa."

²¹ Ma elos liye inge arulana aksangengyalos, pwanang Moses el fahk, "Sangeng luk uh oru nga rarrar!"

²² A funu kowos, kowos tuku nu Fineol Zion, ac nu ke siti lun God moule, Jerusalem inkusrao, yen tausin puspis lipufan oasr we.

²³ Kowos tuku nu ke tukeni engan se lun un mwet pangpang wounse nutin God, su inelos simla tari inkusrao. Kowos tuku nu yurin God su nununku mwet nukewa, ac nu yurin ngunin mwet wo su aksuwosyeyukla tari.

²⁴ Kowos tuku nu yurin Jesus, mwet akiwe su oakiya wuleang sasu inmasrlon God ac mwet uh, ac nu ke srah in aknasnas su kaskas ke ma su wo liki ma srahl Abel tuh kaskas kac.

²⁵ Ke ma inge kowos liyaung tuh kowos in tia srunga porongo pusren el su kaskas. Elos su tuh srangesr lohng pusren el su fahkak kas lun God fin faclu, elos tuh kofla kaingkunla. Na faska kut — kut ac kaingla fuka kut fin tia lohng el su kaskas inkusrao me!

²⁶ In pacl meet ah, pusral osrokak faclu, tusruktu inge El wulela ac fahk, “Ke nga ac sifilpa osrokak faclu, kusrao ac wi pac.”

²⁷ Kas se inge, “sifilpa” arulana akkalemye lah ma orekla nukewa ac fah usrusryak ac sisila, tuh ma su tia ku in usrusryak in oanna.

²⁸ Ke ma inge, lela kut in sang kulo, mweyen kut eis tari sie tokosrai su tia ku in mokleyukla. Lela kut in sang kulo ac alu nu sin God ke sie ouiya su ac akinsewowoyal, ke sunak ac arulana akfulatyal;

²⁹ mweyen pwaye lah God lasr El oana sie e ma ku in kunausla ma nukewa.

Ma Su Akinsewowoye God

¹ Kowos in sikalani na in lungse sie sin sie oana ke kowos sou sefanna in Christ.

² Esam in eis mwet sac nu in lohm suwos ke kulang. Oasr mwet tuh oru ouinge, ac solauk lipufan nu in lohm selos ke elos tia etu lah lipufan.

³ Esamulos su muta in kapid; oana kowos in welulos muta in kapid. Esamulos pac su keok, oana kowos in welulos keok.

⁴ Payuk uh enenu in sunakinyuk sin mwet nukewa, ac mwet payuk uh enenu in inse pwaye nu sin sie sin sie. God El ac fah nununkalos nukewa su moul in elahn kosro.

⁵ Kowos in tia nunkun mani, a kowos in falkin ma oasr yuruwos, tuh God El fahk, “Nga ac fah tiana fahsr liki kom; nga fah tiana siskomla.”

⁶ Ke ma inge kut ku in pulaik in fahk,

“Leum El kasreyu,

Nga fah tiana sangeng.

Mea mwet ac ku in oru nu sik?”

⁷ Esam mwet kol lowos meet, su tuh fahkak kas lun God nu suwos. Esamak ouiyen moul ac misa lalos, ac etai ouiyen lulalfongi lalos.

⁸ Jesus Christ el tia ekyek — el oana sie, ekea, misenge, ac nu tok ma pahtpat.

⁹ Nikmet lela kutena kain in mwe luti sutuu in kifuskowosla liki inkanek pwaye uh. Wo tuh insiasr in akkeyeyuk ke lungkulang lun God, ac tia ke kut akos ma sap ke mwe mongo. Elos su akos ma sap inge tiana eis kasru kac.

¹⁰ Mwet tol su oru orekma kunalos ke iwen aktuktuk lun mwet Jew uh, wangin suwohs lalos

in mongo ke kutena mwe kisa ma orek ke acn in alu lasr uh.*

¹¹ Mwet tol fulat lun mwet Jew el ac us srahn kosro nu in Acn Mutal Na Mutal in tuh oru mwe kisa nu ke eela ma koluk; tusruktu monin kosro inge isisyak likin acn in aktuktuk.

¹² Ke sripa se inge Jesus el oayapa misa likin siti uh, in tuh aknasnasye mwet uh liki ma koluk lalos ke srahl sifacna.

¹³ Ke ma inge, lela kut in som nu yorol nu likin siti uh, ac welul keokkin mwe akmwekin ma tuh orek nu sel.

¹⁴ Tuh wangin siti kawil sesr fin facl se inge. Kut tawi na siti se su ac fah tuku.

¹⁵ Ouinge lela kut in kaksakin God inen Jesus pacl nukewa tuh in oana mwe kisa lasr — sie mwe kisa ma tuku ke oalin kutena mwet su fahkulak Jesus tuh el Leum.

¹⁶ Nikmet mulkunla in oru ma wo ac in kasru sie sin sie, tuh pa inge mwe kisa ma God El in sewowo kac.

¹⁷ Kowos in akos mwet kol lowos ac fahsr tukun ma elos sapkin nu suwos. Elos tia tui in karingin ngunuwos, mweyen elos enenu in akkalemeye nu sin God fokin orekma lalos. Kowos fin aksolos, elos ac engan in oru ma kunalos; a kowos fin tia, na elos ac orekma ac toasr. Na fin ouinge, ac fah wangin kasru nu suwos kac.

¹⁸ Kowos in tia tui in pre kacsr. Kut pulakin na pwaye lah wangin ma sufal lasr, mweyen kut kena tuh orekma lasr in suwohs pacl nukewa.

---

* **13:10 mwe kisa ma orek ke acn in alu lasr uh:** Liye verse 15 ac 16 in chapter se inge.

¹⁹ Ac nga kwafe ma lulap tuh kowos in pre nu sin God tuh Elan sa in supweyuwot nu yuruwos.

Pre In Aksafye

²⁰ God El akmoulyalak Jesus Leum lasr liki misa. El mwet Shepherd Fulat lun sheep uh ke sripen el aksororye srahl in oakiya sie wuleang kawil.

²¹ Lela tuh God lun misla in sot ma wo nukewa ma kowos enenu in oru ma lungse lal, ac Elan orekma in kut tuh kut fah oru ma su akinsewowoyal. El fah oru ma inge ke Jesus Christ, su fal in kaksakinyuk nwe tok ma pahtpat! Amen.

Kas Safla

²² Nga kwafe suwos, mwet wiuk in lulalfongi, kowos in mongfirasr in porongo kas in akkeye luk inge; tuh leta se nga simusla inge tiana loes.

²³ Nga ke kowos in etu lah Timothy, mwet wiasr, el ikakla liki kapid. El fin sa in tuku, nga ac fah usal elan wiyu ke nga ac fahsrot nu yuruwos.

²⁴ Sang lung lasr nu sin mwet kol lowos an kewa, ac nu sin mwet lun God nukewa. Mwet lulalfongi wiasr in acn Italy elos supu pac lung lalos nu suwos.

²⁵ Lungkulang lun God in wi kowos nukewa.

BIBLE MUTAL
The Holy Bible in the Kosraean language of the
Federated States of Micronesia

Public Domain

Language: Kosrae (Kosraean)

Translation by: Elizabeth Baldwin

This work is in the Public Domain because the copyright has expired.

2024-02-09

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 15 May 2025 from source files dated 15 May 2025

99b9ee8b-e11a-50e3-9551-ad142716d37a